

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben.	Vidakra küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — 60.	Egy évre . . . 10 kor. — 60.
Fél évre . . . 5 . . . 30.	Fél évre . . . 5 . . . 30.
Negyed évre . . . 2 . . . 10.	Negyed évre . . . 2 . . . 10.
Egy hónap	Egy hónap
Egyösszesen ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Politikai rovatvezető: **Dr. BOROSS LAJOS.**
 Felelős szerkesztő ideiglenesen: **SZÉKELY IMRE.**
 Kiadók: **HOPPMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábon petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Küzdelem tovább.

Irta: **Nagy István** kémeri ref. lelkész.

A mit az új miniszterelnök engedményül Bécsből hozott, az a nemzetet ki nem elégitheti. Tehát a küzdelem folyik tovább. Ezt jelentette ki a hajduböszörményi lánglelkű képviselő első sorban választóinak, aztán az egész nemzetnek, az ő beszámolójában.

A lelke éled újra e hangtól, e szilárd jellem láttán, kivált az olyan függetlenségi embernek, a kit a sorsa oda dobott, ahol a függetlenség gondolata, fogalma, a függetlenség utáni vágy legfeljebb egy-egy városban húzódik meg, de a nép százazreinek a lelkében alig él.

Ha mi ilyen helyen a hazafi lánggal csak magunkat emésztjük, csak néma dühvel vergődünk kínos tehetetlenségünkben, mert eszméinket, gondolatainkat, zajgó lelkünk lánghevét nincs kívül közölnünk: legalább hát ott ne némuljanak, ne lankadjanak, a hol a lelkesedést sziklatalokról visszaverődő százezerszeres visszhang erősíti, a hol a lelkesedést a szin szta magyarságnak lobogó hazafiúi lángjából lehet megszűnés nélkül meríteni, ott az áldott nagy magyar Alföldön!

De hát én istenem, hogy is ne

küzdenénk! ? Hát miért küzdünk mi? A szegyetől lángol az arcunk, ha csak gondolunk is rá. Nyelvünkért küzdünk! Azért, hogy e magyar hazában szabad legyen magyarul beszélni! Hát nem észvesztő, nem vérforraló még gondolatnak is, hogy legyen egy nemzet, de nem a hontottak, vagy zulukafferek földjén, hol a beszéd valami gyermekes dadogás, hanem a művelt Európában egy művelt nemzet, felséges beszéddel, mely egyformán alkalmas a viharzó menydörgésre és a lágytuvalom könnyfakasztó siránjára — hogy legyen egy nemzet, melynek ezt az ő édes nyelvet egy más néptől, egy bitortól kunyorálni kelljen; remánkodni kelljen és örülnie, hogy az a rabló valami engedményt ad az ő, Istentől nyert természetes jogából. Hiszen ez a szó, hogy „engedmény“, ez dühbe hozhatja az embert. Hát amit istentől, a természetől, mint ősjogot nyert az ember, azt a magyarnak mindet, mint engedményt kell kegyelem útján elnyerni attól a bakó Ausztriától! ? Hát látott-e még többet ilyen e világ, mint a mi bánatunk, szegyenünk, mely négyszáz esztendő óta rajtunk esék! ?

Mert nem az első küzdelem, nem esztendő harc, melyet a magyar tulajdon nyelvének a jogáért viv Ausz-

triával, annak a kormányával. Ha most nem beszélhetünk magyarul a hadseregben, nem szólnak fiainkhoz édes anyjok nyelvén: ez előtt 60 esztendővel nem szólt az országgyűléshez magyarul a király és nem fogadta el, ha ez ő hozzá a maga nyelvén akart beszélni.

A magyar országgyűlésnek 1790-től 1847-ig, tehát közel 6 évtizedig kellett folyton megújuló keserű harcot vívnia az osztrák kormányval, míg a magyar nyelvet a törvényhozás nyelvül az országgyűlésen minden irányban elfogadtathatta, vagyis azt természetes jogába visszahelyeztette.

Megkezdődik a küzdelem az 1792 VII. tcz. alapján az 1811-iki országgyűlésen, folytatja az 1825—27. országgyűlés még csak azzal, hogy az alsó táblán indítvány tétetik, mely szerint ez a tábla a felső táblával magyarul nyelven válthassa izeneteit. A felső tábla ezt elveti, a kormány pedig a törvények magyarul nyelven szerkesztését nem engedi. Hogy engedte volna hát a már ugyanezen országgyűlésen a veszprémi és györmegyei követek indítványát, hogy t. i. a magyar ezredekben a magyar vezényleti nyelv behozassék! ?

Ettől fogva minden országgyűlésen ismétlődik a keserűség a rendek

A nyaláncság.

— Franziából. —

Lemadru ur, a polgármester egy nagy poularde trufféet kapott egyik unokahugától és elküldte az öreg Dubourg párnak, kiknél 30 év óta minden csütörtökön ebédelni szokott. A tálat a kandalló tetejére állították s a két öreg gyönyörködve szemlélte a kövér állatot. Végre elérkezett a csütörtök délelőtt és az öregek már előre készültek a kitünő ebédhez, mikor a jól elkészített ételt elfogyaszthatják.

Pár perczel a tállás előtt a következő levelet kapták:

Kedves Barátaim!

Egy nagyon sürgős ügy miatt el kell maradnom a mai ebédre. E helyett azonban holnap teszem a tiszteletemet. Tegyenek el nekem egy szárnyat a poulardból.

Öreg barátjuk
Lemadru.

A levél elolvasása után mindketten fölkiáltottak:

— Elteszszük az egész poulard t. Hiszen mindent neki köszönünk!

— Hiszen ő mentette meg az életet! Mindenesetre elteszszük! Holnapig eláll!

De azért ez a váratlan esemény úgy megzavarta a két öreg étvágyát, hogy este is csaknem éhesen fekszenek le, de előbb még elzarandokolnak a buffet ig, ahol áhítattal megtekintik még egyszer az izletes tálat.

Az éj közepe táján Dubourg ur felébred és az éjjeli méces világánál észreveszi, hogy életpárja sem alszik.

A férj. A poulardra gondoltam.

A nő. Én is.

A férj. Érzed a szagát?

A nő. Igen, a kulcslyukon át idáig terjed.

A férj. Jól becsuktad az ajtókat?

Hát ha a macska . . .

A nő. Ne ijesztgess! Jobb lesz, ha kimégy megnézni.

A férj. (Kimegy s nemsokára visszatér a peccenyés tállal.) Itt biztosabb helyen lesz!

A nő. Milyen jól néz ki.

A férj. Különösen mivel olyan éhesek vagyunk.

A nő. De önszántukból, mert Lemadru fölhatalmazott rá, hogy elfogyasszuk.

A férj. Egyetlen szárny kivételével. Igaz, hogy ez a legjobb falat.

A nő. Lemadrunak jó ízlése van.

A férj. Mondhatnád, hogy nyalánc.

A nő. Igaz. De azért megelégszik egyetlen szárnyval, holott az egész állat az övé.

A férj. Hiszen a király is a mienk, azért mégse nyulhatunk hozzá.

A nő. De a poulard-hoz hozzányulhatunk.

A férj. Ne gondold, Lemadru szereti a jószívűt játszani, de azért elítélne miatta, ha nem várnánk rá az egész tálat peccenyével.

A nő. Hidd el, hogy természetesnek találná, ha egy darabkát ennénk belőle.

A férj. Mind a ketten?

A nő. Természetesen.

A férj. És azt mondhatnánk neki, hogy az anyád keresztülutazott, mikor Nizzába ment és neki adtuk azt a darabkát ebédre.

A nő. De hát miért? Ugy teszel, mintha félnél Lemadrutól.

A férj. En és félni! Fuljak meg ettől a darabtól, ha úgy van. Hiszen Lemadru

tabláján, nemzeti nyelvünkért. Az 1830-iki országgyűlés már se kért, se hall, hanem küldi üzeneteit a felső táblához magyar nyelven minden lebeszélés daczára, mert ugymond — ehez neki természetes joga van. És nincsen-é?! A hatalom vélekedése szerint nem volt. Mert ime az 1832—36-iki országgyűlésen az alsó táblának még mindig sürgetnie kell és panaszosan sürgeti, hogy a nemzeti nyelv helyezettessék vissza ezen természetes jogába, panaszozza, hogy 42 év óta hiába sürgeti azt az ország. És még ezen országgyűlést Metternich inkább feloszlatni akarja, minthogy annál több engedmény adassék a magyaroknak, mely szerint a latin nyelven szerkesztett törvényeket magyar nyelvre lefordíthatják. Engedmény, mely nem kevesebb a legszegényesebb arculveretésnél. Ezért mondotta állítólag egy angol e szavakat: „A ti szabadságotok uraim, nevétség. Azért harcoltok, hogy saját nyelveteken szólhassatok. Hát melyik vad népnek nem ad erre jogot a természet? És lám, a mit a természet megad egy vad népnek, azt egy művelt néptől elrabolhatja egy másik u. n. művelt nép.

Hogy vihatta ki végre is teljesen e természetes jogot a magyar országgyűlés?

Rendületlen bátorsággal, szívós kitarással. Az 1835. év okt. 5-ikén egy feliratban határozottan kijelenti, hogy úgy most, mint ezentúl egyedül

magyar nyelven terjeszti fel királya elé a szentesítendő törvényeket.

Csakis bátorsággal, rettegést nem ismerő szívós kitarással lehet kivívni a magyarnak bármit is Ausztriától, a hol oly nagy a makacsság megtagadni a magyartól minden jogot, hogy p. o. akkor, a mikor már meg volt engedve a magyar nyelven leendő törvény-szerkesztés, de úgy ha egyik oldalon még mindig a latin szöveg is ott legyen, József nádort a király Metternich bujtogatására megdorgálta, a miért nevétt a magyar szöveg alá magyarul merészelt írni, hiába mentegette magát a nádor, hogy a latin szöveg alá a hercegprimás ír latin nyelven.

Végre is az 1839—40-iki országgyűlésen legelőször, magyar nyelven szabad üvözoelni a királyt. A király pedig az 1847-iki utolsó rendi országgyűlésen szól legelőször magyarul néhány szóban hű magyarjaihoz, gróf Széchenyi István megjegyzése szerint sokaknak örömsírása közben.

Ehez kellett 57 esztendő! 57 esztendőnek sok keserősége, villongása.

Ne feledjük, hogy a magyar nyelvnek csak az országgyűlésen való jogaiért kellett harcolni 57 esztendeig. Most pedig a hadseregben akarjuk kivívni nyelvünknek a természetes jogát. Talán az a megelőző 57 évi tusa, na meg az idők szelleme mostani küzdelmünket megrövidíti. De legyünk rá

készen, hogy a rövidebb harcz keserűbb is lesz.

De azt is értsük meg, hogy ha talán mostani harcunkat is az országgyűlésen be kell szüntetni, hogy alkalmas időben újra felvegyük, a küzdelemnek más területen szívós kitarással tovább kell folytania, míg teljes győzelmet nem araszunk, míg természetes jogainkat teljesen ki nem vívtuk.

De erről más cikkben.

Politika.

Uj választások. Tisza Istvánnak, mióta kormányra jutott, minden ténye odairányul, hogy előkészítse az új választásokat. Ez természetesen egyszerre nem lehet, azért nem törődik vele, ha egy-két héttel tovább is zajong a parlament. A főispánokat magához rendelte, hogy kioktassa őket az új választások mikénti irányítására. A mely főispán nem hajlandó azt az oktatást bevenni, annak a kiskirályságából egyszerűen kiteszi a szűret. Az a programbeszéd is, melyet a képviselőházban elmondott, tisztára kortesbeszéd volt. Mindenkinek számára ígért valamit, arra az esetre természetesen, ha vele tart. A protestánsoknak megígérte az 1848. XX. cikk végrehajtását, a katolikusoknak, hogy nem allamosítja iskolaikat. A közigazgatási tisztviselőknek, jegyzőknek, felekezeti tanítóknak fizetésemelést ígért, az állami tisztviselőket azonban megfenyegette, hogy számukra nem lesz fizetésemelés, ha jól nem viselik magukat. Azoktól nem fél, mert azoknak ugyanis a kormánypárttal kell szavazni.

Egyes vidékeknek viczinális vasutakat helyez kilátába, a horvátokat kebiére öleli,

vegtelen jó ember, de már bátorságról szó sincs.

A nő. Már én is gondoltam arra, hogy ő csak teteti a maga merészseget.

A férj. Hiszen annyit hazudik.

A nő. Tudod, mit tehetneek még?

A férj. Mit?

A nő. Együk meg a melie husát is. Azt mondhatnánk, hogy a fivérem is az anyámmal volt.

A férj. Vágjuk le a püspökfalatját is es mondjuk, hogy a sognőd is itt volt.

A nő. Jó. De a truffnihoz ne nyuljon.

A férj. Azt mind félretesszük öreg barátunknak.

(Par pereznői szünet, csak csámcsogas hallatszik.)

A nő. Milyen bort adnak majd Lemadrunak a poulardjához? Jó lesz a régi bordói?

A férj. Hová gondolsz. Hiszen már csak hat üveggel van. Azt inkább valami idegennek adjuk. Csak tán nem akarsz tönkre tenni egyetlen poulard miatt?

A nő. De talán Lemadru megérdemi?

A férj. (Félbeszakítja. Ha egy régi barát miatt komédiázni kell, akkor nem érdemes barátokat tertani.)

A nő. De egy pohár jó bort mégis megérdemel.

A férj. Sokat ért ő a borhoz. Még hozzá hogy megrongált egészsége folytán boros vizet rendeltek neki.

A nő. Ő beteg lenne? Hiszen olyan erőteljes!

A férj: Csak hiúságból teszi magát. mintha egészségtől duzzadna. Nem azért zavarta 20 éven keresztül a mások boldog családi életét, hogy meg ne adja az árát.

A nő. Lehet, hogy sok házaseletet megzavart, de én velem mindig tiszteletteljesen beszélt.

A férj. Mert tudta, hogy én itt vagyok a háttérben. De Rocamairné asszonynak egyetlen gyöngéd pillantásaért 5000 frankos melltűt vásárolt a születésnapjára.

A nő. Mit? Igaz lenne ez? Nekem pedig, a ki 30 év óta barátságban vagyok vele, csak egy 20 louisier erő gyűrűt ajándékozott!

A férj. Igen, de mi barátai vagyunk, neked tehát az is jó volt. Ellenben Rocamairné . . . De mondd csak, nem osztoznánk meg egyik ezombjan a poulardnak? Meg aztán milyen egy önző ember. Most is, mikor a poulard t küldte, megjegyezte, hogy együtt fogjuk elfogyasztani. Ha ő nem lenne, most ellehetünk volna vasárnapra, mikor ugyanis vendégeink lesznek. Miesoda ajándék az olyan, amelyhez rendeleteket kötnék?

A nő. De azért sok szolgálatot tett nekünk.

A férj. Igaz, hogy 5.000 frankot kölcsönzött egyszer, de ezzel megvásárolta magának azt a jogot, hogy minden dolgunkba beleszólhasson.

A nő. Meg aztán a gyárunkra is milyen jó vevőt keresett.

A férj. Kértük rá? Azt is csak irigységből tette. Félt, hogyha mi vezetjük tovább a gyárat, gazdagabbak leszünk mint ő. Most is, hogy egy tál pecsenvét küldött, várta drága borokat, garnierungot, zöldséget stb. Hiszen olyan fősvény. Hogy neki fog esni holnap a truffinak!

A nő. Hát te szereted?

A férj. Nagyon.

A nő. Akkor hát egyél belőle.

A férj. Ha neked örömet szerzek vele szívesen. Hiszen Lemadru ugyanis csak egy szárnyat kért magának belőle.

A nő. Akkor hát megeszem én a másikat.

A férj. Képzelem, hogy most azt hiszi, hogy mi megtartjuk neki az egész tálat érintetlenül.

A nő. Nem mindenki olyan bolond mint ő.

A férj. No igaz, hogy nem találta föl a puskaport. Még aztán mindent el lehet vele hitetni.

A nő. Milyen kitünően tud üszni!

A férj. Azért, mert tavaly kimentette a vízből azt a részeges embert?

A nő. Nem azért!

A férj. Tudom már mire ezélezol. Ne gondold, hogy az úgy volt. Én akkor nem fuldokoltam, csak lent maradtam a víz felekén. Ezt jól tudta s csak azért ugrott utánam, mert el akarta bájozni azt a fiatal leányt, kinek akkortájt udvarolt. Én magam is kiusztam volna.

A nő. Én pedig mai napig is azt hittem, hogy neki köszönheted az életedet.

A férj. Meg még ha úgy is lett volna, már én azt reg me-hálaltam neki. Egyszer a gyáramban, mikor nagyon közel állott egy működő kerékhez, figyelmeztettem, hogy álljon odébb, mert baj érheti.

A nő. Igaz, de ő életveszélynek tette ki önmagát éretted.

A férj. Adj még egy kis darab hust.

a derék szászokat is dédelgeti; szóval lassan, de biztosan impregnálta a maga részére az országot, hogy készen legyen, mikor majd út az óra, a választás órája. És az útni fog nemsokára. Talán decemberben, talán januárban. És akkor hullanak ki a parlamentből mindazok, akik neki nem kellenek.

Az obstrukció folytatása. A fűg. és 48 párt tegnapesti értekezlete és határozata után bizonyos, hogy a Tisza kormány ellen épp olyan hadjárat fog megindulni, mint a Khuen-féle kísérlet ellen. A Bécsből ideküldött császári és királyi biztost elfogadhatta vezérül a szabadelvű párt, de az ellenzék kiméletlen eszközökkel lép föl ellene a parlamentben. Az a kormány, mely nem képes arra, hogy a parlamenti pártok bizalmának csak a minimumát is megnyerje, nem képviselheti az állami hatalmat. Hiába hivatkozik a vezéri pálcájára alatt görnyedező párt állítólagos akarataira; a parlamenti kormányt nem egy párt tartja fenn, hanem egy egész ország. Az a kormány, mely azzal jelzi parlamentarist álláspontját, hogy a többségnek vezére, a többségi akarat végrehajtója, ezzel nyíltan bevallotta az ország előtt, hogy az állam erőt és az állam hatalmat szintén a párt szolgálatába helyezi. És ha még valóban egy párt igazi akarata képviselné! De voltaképpen nem képvisel egyebet, mint a törvényhozás másik tényezőjének, a királynak akaratát, melyet a szabadelvű partra egyszerűen úgy vert k rá, mint a kerékre az abroncsot. A parlamentarizmus meghamisítása ez, nagy alarcz, mely arra való, hogy az ország közönseget félrevezesse. — Az ellenzék a parlamentarizmust és az alkotmányt védi, amikor a rendszer ellen küzd. A küzdelem az alkotmány körül folyik, az ütköző pont pedig az alkotmányban intézményesen biztosított magyar nyelv. Az ellenzék ezen a ponton akarja megvívni a harcát, a nemzeti nyelv nevében hirdet

háborút. A magyar nyelvhez való ragaszkodása tölti el lelkesedéssel és reménnyel, hogy zászlait győzelem koszorúzza. Ármány es nyílt ellenség áll a küzdőkkel szemben. A Tisza kormány minden rendelkezésére álló, lehetséges vagy lehetetlen eszközt megragadott, utáiban nem válogat, táborát onnan toborozza, ahol kapja. Rémitgetés és hitegetés, csabítás és erőszakosság az ő fegyverei.

A tisztviselőkhöz!

Írta: **Kalmár Antal dr.**

Le a kalappal, uraim! — mert most a magyar tisztviselőkről esik a szó.

A nemzet faji és szellemi integritásának ez a súlyos része súlyos életbajokkal küzdök már nem is évek, hanem évtizedek óta. Bajára egyedüli: a türelem és a reményesség, életünk rögzös határainak ezen két geniusza vala.

Az utóbbi geniusznak szárnyat szegte Tisza István miniszterelnöki programja és csak az előbbi geniusznak, a türelemnek a fonala fonódik meg tovább tovább a nyomorúság véghatáráig, a szívnek a megszokásáig.

Pedig milyen szivarványos színben csilant már fel az a délibábos tantaluszi víz; már-már az ajkaidig földuzzadt: még egy kis áradás és legott ennyit a gyötrelmes szörnyűség. De jött az obstrukció és a szomjat oltó hús itat messzire húzódik vissza a fölserepedzett ajkaidtól. És a magyar tisztviselők Bánk bánnal kiálthattak föl: az obstrukció folytán nincs az országban vesztés, csak mi — nincs több olyan árvája a magyar hazának, mint a magyar tisztviselő!

De nem kiáltottak föl. Az obstrukció hosszú ideje alatt széles ez országból egyetlen egy jajszó nem hallatszott föl, egy picinyke zokszó nem röpött ki a sóvár-ajkakon.

Nem röpött ki, mert a nemzeti nyelvünkért való szent harcát előbbre helyezték sóvargó vágyaiknál. A türelem ezt az idealizmust egy nagy hazafi türelem intő fenséges szavaival kapcsolhatják össze: „Ha tünni kell, tünni fog a nemzet, hogy megmentse az utódoknak azon alkotmányos szabadságot, melyet őseitől örökölt”.

Ti is türtetek, tisztán csak azért, hogy eltiport nemzeti nyelvünk a kétféjű sas karmai közül kiszabadulva, himnuszként zendüljön föl a magyar hadseregben.

Azonban vegyetek eszetekbe azt a büns játékot, amelyet ütök és ütnek veletek a kormányok.

Először is Lukács László kezdte azzal, hogy nincs ravaló pénz. Tizenegyet esztendő alatt hatszáz millió korona fölösleg gyülemlett össze az ország kasszáiban, hanem azért a magyar tisztviselők a paprikás csirke helyett egyenek — váltót, hisz ez ugy is uri takarmány, — tartja Lukács László.

Hosszu nyögés és nem akarás után azonban, az ellenzék szorítására, nagy kinnal mégis bedobódott az ország asztalára a fizetések telemelő törvényjavaslat. De ha már az irnokoknak, meg a jegyzőknek emelik a fizetését, kidukál a fizetésjavítás a királynak is. Nosza tehát föl kell emelni a királynak is a fizetését hitvány két millió koronával. De mivel a király jobban reávan szorulva erre a két millió koronára, mint tesztem azt a debreczeni törvényszék Sanyaru Vendele: a királynak visszamenőleg egy esztendőre is ki kell már adni a fizetésjavítást. Mert ha ki nem adnak, akkor ugyan mit csinálna az a 2216 személy a király üres konyháján?

Eddig azonban mégis csak valahogy

rendben lett volna a dolog. Könyörög is vala az ellenzék Széll Kálmánnak, hogy adjuk meg hát gyorsan a szegény tisztviselőknél azt, amit nekik szántunk, legyen a törvényjavaslatból egy nap alatt törvény, hadd legyen nekik legalább jó farsangjuk. Ez még januárban történt.

Ravaszul pislog azonban erre Széll Kálmán fekete pápaszeme alól s gondolta magában: ingyen nem adom s bizony nem lesz sok, ha annak az arát csak tizenötezer magyar ujonezban szabom meg.

Nem hiába tudjuk országszerte, hogy Rátóton okos emberek laknak (itt huzták föl ugyanis a falu bikáját kötelen, nyakánál fogva a torony tetejére legelni) de még lépően böles is vala Széll Kálmán logikája a a fizetésjavítás ugyan nem az ellenzéké lesz, de mégis te add meg annak az arát. Minthogy azonban az ellenzék nemzeti üzsort fizetni nem akart, így Széll Kálmántól azt az egy napot, amelyen a törvényjavaslat törvénynyé lehetett volna, nem kapta meg. Nagyon sokra becsülheti Széll Kálmán az ő drágálatos napjait, ha egyetlen egy napnak az értékét ennyire taksálja, (Hja, miniszternek, meg szép asszonynak egyformán drágák a napjai!)

Nem lett hát a fizetésjavításból semmi, a perfid játékot látta az ország s Széll Kálmánnak a jólettől gömbölyödő hasa és kepe egy nagy magyar társadalmi osztály kiesorduló könnyeiben fűrödhetik meg napunkint.

Jött azután Khuen, aki csak azt tette, amit Széll Kálmántól látott, Tisza István pedig könyörtelenül végiguzott mindenkinek a kalkulációján.

Igen bizony, akiknek buszezer hold földje van, az nem tudhatja, hogy mi az a „fertály” s nem tudhatja azt, hogy szegény ember háztartásában mi az az évi száz pengő forint. Ő csak azt tudja, hogy ti megéltetek a nélkül a száz forint nélkül is (hiszen eddig is éltetek, ha mindjárt égtetek is), a királynak azonban szüksége van arra a két millió koronára, mert ennek a törvényjavaslatnak a visszavonását nem jelentette be.

Láthatjátok tehát, magyar tisztviselők, hogy mit hozott nekünk és nektek Tisza István Bécsből. Hozta először azt, hogy a magyar királynak a magyar nemzetétől kapott magyar katonai felségjogai alapján joga van a magyar hadsereg magyar nyelvet németté tenni (ezt mindnyajunk számára hozta) és hozta másodikszor azt, hogy nem kaptok fizetésjavítást (ezt meg nektek hozta). A markotokban volt ugyan már az, de hiszen Tisza szerint nem az a madár, aki elszalaszítja, — akinek a foga faj, tartsa nyelvet rajta.

Minek is nektek a fizetésjavítás! még majd nagyzási hőbortba esnétek tőle, különben is agyura kell a pénz, nem pedig a ti gyermekeitek téli gunyácskájára, azután meg eddig sem akasztottatok föl magatokat (mindnyaján), szavazni pedig korgó hassal is lehet.

Lehet? Lehet — ha választás lesz. Én ugyan nem hiszem, hogy a király szétkergetné a magyar törvénykönyv három sarkán álló országgyűlést, mindazonáltal azonban mégis megtörténhetik.

De ekkor aztán, magyar tisztviselők, jusson eszetekbe a Tisza István-féle bécsi vásárlás; jusson eszetekbe, hogy micsoda oligarchagöggel beszélt rólatok, a járomba fogottakról; jusson eszetekbe, hogy micsoda hitvány hányivetiséggel gázolt keresztül exisztenciátokon: mindez jusson eszetekbe, de aztán embereljétek is meg magatokat s adjátok ki neki a bécsi uti cézudulát!

A nő. Már nincs több.

A férj. (gyanakodva) Hogy lehet az? Biztos vagy, hogy a cseléded nem juthatott hozzá?

A nő. Óh, ő még tenne hozzá, ha lehetne.

A férj. Hát csak csontja, és bőre volt ennek az állatnak?

A nő. Más nincs belőle, csak a Lemadrunak eltett második szárnya.

A férj. És az szent előttünk.

A nő. Igen, ez egy letét.

A férj. És ha ő holnap nem jön érte, akkor leteteményezzük a számára valamelyik bankba.

A nő. Mi volna, ha ezt is megennék?

A férj. (szigoruan). Ne mondj ilyet. Pelagia.

A nő. Csak feltételesen beszéltem.

A férj (szárazon). Ne tégy ilyen feltételeket.

A nő. De más a mi helyünkön ezer mentséget talál.

A férj. Ugyan mit?

A nő. Például azt, hogy nem kaptuk meg a második levelet.

A férj. (szemrehányóan). Pelagia!

A nő. Hiszen csak feltételesen beszéltem.

(Pár pillanatnyi csend s csak egymás szivdobogását hallják.)

A férj. Tudod mit, Pelagia? Huzunk sorsot, ki egye meg a második szárnyat?

Thaly Kálmán diszpolgári oklevele.

— A diszpolgári oklevél szövege. —

Nov. 10.

Debreczen szab. kir. város ez év május hó 22-én II. Rákóczi Ferencz szabadságharczának 200 éves emlékezetére diszközgyűlést tartott.

A hazafias és emlékezetes diszközgyűlés ünnepi szónok városunk első kerületének nagynevű, szeretett országos képviselője, a Rákóczi korszak nagy tudású kiváló buvára, a külföldön is ösmert jeles történet-tudós volt.

Az ünnepi diszközgyűlésnek egyik örökre feledhetetlen mozzanata az volt, mikor Kovács József polgármester indítványára a diszközgyűlés kitörő lelkesedéssel dr. Thaly Kálmánt a legnagyobb kitüntetésben részesítette amit egy város adhat: megválasztotta Debreczen szab. kir. város diszpolgárának.

A diszpolgári oklevél szövegének a fogalmazását és megírását Vecsey Imre főjegyzőre bízta a tanács. Vecsey főjegyző a reá bízott feladatnak derekasan meg is felelt és kitünő tollát dicséri a diszpolgári oklevél alábbi szövege:

Mi szabad királyi Debreczen városának polgármestere és közönsége jelen levelünk rendén adjuk tudtokra Mindeneknek, hogy az alant írott napon és esztendőben II. Rákóczi Ferencz nagy fejedelemnek s dicsőségteljes, tanulságos korszakának s véghezvitt magasztos cselekedeteinek emlékezte okából hálás szívvel diszgyűlésre egybeseregelve ezen kiváló alkalommal

Méltóságos Dr. Thaly
Kálmán urat

e mi magyar városunk I. kerületének országgyűlési képviselőjét, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagját, a bölcsészeti tudományok disztudorát, a Szent-István jeles rend vitézét, a török császári medjidje rend nagy Commandeurjét, az olasz királyi rend lovagtisztjét, a milánói és turini tudományos akadémiák kültagját, a magyar természettudományi társulat másodelnökét, stb. a jeles tudóst, a nagy hazafit, a haza és nemzet javára egy élet öltön át lelkes buzgalommal, lángoló hazaszeretettel folytatott sikeres munkásságának méltatásául, elismeréseül, de meg azért, mert a Rákóczi fenséges alakjának, nagy jellemének, a kurucz korszak dicsőségteljes eseményeinek írásban és szóval megismertetésével és hirdetésével nemzetének megbecsülhetetlen kincset ada, tanítván ezzel ugy a jelen, mint a jövő nemzedékeket igaz hazaszeretetre, a haza szabadságát és függetlenségét kitartó küzdelemre; mind-

ezen elévülhetetlen érdemekért Debreczen sz. kir. város diszpolgárává kész szívvel, igaz szeretettel, egyhangu lelkesedéssel elválasztottuk s részesésévé tettük mindama jogoknak, szabadságoknak és jótéteményeknek, melyekkel ezen városnak Polgárai, hazánk élő törvényei és királyi kiváltságai fogva élhetnek.

Kelt Debreczen sz. kir. város Törvényhatósági bizottságának 1903. év május hó 22-én tartott diszközgyűléséből.

Vecsey Imre,
főjegyző.

Kovács József,
polgármester.

Az oklevél művészi kivitelű, értékes borítékot, mely az iparművészet remeke lesz, Davidhazy Kálmán jeles könyvkötő készíti.

Debreczen legtöbb adófizetői.

nov. 10.

Az igazoló választmány a mult évi legtöbb adót fizetők névjegyzéke alapján egybeállította a jövő 1904 évi legtöbb adót fizetők névsorát, megjegyezve, hogy a *-gal megjelöltek adója kétszeresen számítatik.

A névsor a következő:

1. *Simonffy Imre nyug. polgármester 9257 k. 02 f. 2.) Sesztina Lajos kereskedő 6565 k. 45 f. 3.) *dr. Ujfalussy József 6246 k. 56 f. 4.) *Aron Jenő 5542 k. 74 f. 5.) Rickl Géza 5541 k. 40 f. 6.) Vecsey Zoltán 5228 k. 09 f. 7.) *Koszorus Lajos 4785 k. 82 f. 8.) *Falk Lajos 4221 k. 08 f. 9.) Nemeth András 4050 k. 10.) *Berger Jenő 3862 k. 82 f. 11.) *Györffy Aladár 3708 k. 42 f. 12.) Aron Miksa 3636 k. 93 f. 13.) Reichmann Armin 3425. korona 30 f. 14.) *Rotschnek V. Emil 3261 kor. 36 f. 15.) *dr. Sz. Szabó József 3073 k. 16. f. *Szikszay Lajos 2918 k. 74 f. 17.) *Hajdu Gyula ügyvéd 2902 k. 72 f. 18.) Harangi Sándor 2874 k. 05 f. 19.) Weichinger Károly 2795 k. 04 f. 20.) Kaszanyitzky Endre 2783 k. 56 f. 21.) Kardos László 2722 k. 48 f. 22.) *Hauer Bertalan 2606 k. 98 f. 23.) *Czégely Ferencz 2568 k. 26 f. 24.) *Komlóssy Arthur 2557 k. 80 f. 25.) Lamprecht F. igy. 2448 k. 84 f. 26.) Nagy Jakab 2415 k. 69 f. 27.) Gara Lajos 2383 k. 75 f. 28.) Fried Emil 2318 k. 21 f. 29.) Bilkei Kövesdy Imre 2248 kor. 69 f. 30.) Ifj. Horváth Tamás 2776 k. 50 f. 31.) *Lestyan Adorján 2319 k. 80 f. 32.) Horváth István 2166 k. 40 f. 33.) *Szabó Kálmán kereskedő 2121 k. 40 f. 34.) Szentesi János 2064 k. 77 f. 35.) *Szent-Királyi Tivadar 2060 k. 36.) Jóna István birtokos 2032 k. 85 f. 37.) Ifj. Bányai István 2017 k. 40 f. 38.) *Dr. Tüdös János 2013 k. 70 f. 39.) *Dr. Széll Kálmán orvos 2008 k. 42 f. 40.) *Komlóssy Dezső 1995 k. 12 f. 41.) Grausz Mór tőkepenész 1972 k. 19 f. 42.) *Dr. Csikos Sándor 1957 k. 82 f. 43.) Jóna János 1927 k. 03 f. 44.) Id. Bányai István 1923 k. 36 f. 45.) *Dr. Kocsár Gábor 1891 k. 22 f. 46.) Jámbor János 1885 k. 62 f. 47.) Gyarmaty István 1848 k. 48.) Tóth István építész 1808 k. 59 f. 49.) Gebauer Károly 1796 k. 15 f. 50.) Id. Balogh István 1765 k. 88 f. 51.) *Dr. Bruckner Ernő 1764 k. 80 f. 52.) *Kovács József polgármester 1725 k. 96 f. 53.) *Dr. Berger Andor 1722 k. 56 f. 54.) *Dr. Kemény Mór. 55.) Öry Mihály 1681 k. 62 f. 56.) Csanak József 1638 k. 89 f. 58.) Móricz Fereucz hentes 1622 k. 78 f. 58.) Geréby Gál 1620 k. 06 f. 59.) *Puky Gyula 1620 k. 60.) Ber-

náth Elemér 1620 k. 61.) * Győri Kálmán mérnök 1612 k. 60 f. 62.) Szép József 1607 k. 32 f. 63.) Boldogh István birtokos 1579 k. 70. 64.) Polgári Bálint 1571 k. 08 f. 65.) Horváth János 1564 k. 21 f. 66.) Boczkó Sámuel 1561 k. 65 f. 68.) * Debreczeni Jónó 1535 k. 48 f. 69.) * dr. Gajzágó Béla 1530 k. 62 f. 70.) Hutflesz Kázmér 1529 k. 82 f. 71.) * Aczél Géza 1528 k. 72.) Zöld János 1522 k. 66 f. 73.) Kertész János 1497 k. 16 f. 74.) Kéki Sándor 1479 k. 34 fillér. 75.) * Lukács Armin 1475 k. 02 f. 76.) Tafler Ignác 1457 k. 59 f. 77.) * Szilágyi Imre 1422 k. 60 f. 78.) * dr. Vargha Elemér 1419 k. 79 f. 79.) Kenyeres Károly 1417 k. 61 f. 80.) * Zádor Lajos 1414 k. 62 f. 81.) * dr. Szotyori Nagy Kálmán 1413 k. 72 f. 82.) dr. Varga Emil 1399 k. 92 f. 83.) Ungváry József 1387 k. 60 f. 84.) Ifj. Kertész István 1375 k. 91 f. 85.) *Vecsey Viktor 1363 k. 40 f. 86.) *Szabó Lajos 1340 k. 16 f. 87.) Fürst Ödön 1338 k. 97 f. 88.) ifj. Balogh István 1330 k. 14 f. 89.) gróf Dégenfeld József 1324 k. 35 f. 90.) Gyarmathy János 1319 k. 08 f. 91.) Hochfelder Jakab 1311 k. 18 f. 92.) Kertész Imre 1296 k. 95 f. 93.) id. Harsányi István 1285 k. 24 f.

Póttagok: Nemes Kálmán, Kerekes Géza, Geiger Simon, Erdélyi István, Vadon Sándor, Szántó Győző, Szabó Mihály, Hegedüs Ferencz, Szikszay Albert, dr. Nagy Lajos, Löfkovits Arthur.

NAPI HIREK.

Tisza törvénytelen rendelete Debreczenhez.

Az új belügyminiszter az adók fizetését követeli.
(Rendkívüli közgyűlés összehívása.)

Nov. 10.

Tisza István belügyminiszter azt mondta a képviselőházban, hogy ő nem akar erős kézzel dolgozni, pedig minden eddigi cselekedete bizonyítja az ellenkezőt, mindinkább megerősíti azt az általános hitet, hogy az országba beplántálja azt a korrupt rendszert, amelylyel hajdani elődje, apja megmérte-lyezte az országot.

Bizonyítékát adta ennek Tisza belügyminiszter, tegnap hétfőn Puky Gyula főispánhoz intézett rendeletével, mely Debreczen törvényhatóságának ama hazafias határozatára vonatkozik, melyben kimondotta hogy megtiltja a városi adóhivatalnak az önként befizetett adók elfogadását is.

A közgyűlés ama határozatát, mint ösmeretes, már a granicsár. Héderváry megsemmisítette és felhívta a főispánt hogy a polgármester, utasítsa az adóhivatalt az önkéntesen befizetett adók elfogadására.

Kovács József polgármester azonban nem tett eleget a miniszter utasításának.

Törvényben biztosított jogánál fogva a főispán utján felirt a belügyminiszterhez, hogy rendeletét törvénytelennek tartja, az utasításait ez oknál fogva nem teljesíti és ragaszkodik a törvényhatósági bizottsági közgyűlés határozatához.

A polgármester erélyes és olósméret érdemlő felirata nem maradt válasz nélkül. Tisza, az új belügyminiszter adta meg rá a választ.

A válasz igazolja a Tisza erőszakos politikáját és ha látjuk, hogy így kezd, gondolkodóba esünk, hogy milyen törvénytelenéseket, hallatlan erőszakosságokat fog még elkövetni a főhadnagy, belügyminiszter ur!

Tisza István tegnap küldötte meg a választ Puky Gyula főispánhoz.

Tudatja a főispánt, hogy **Kovács József polgármester felirata ellenében is fenntartja elődének ama intézkedését, melylyel megsemmisíti a közgyűlés határozatait és felhívja intézkedjék, hogy a polgármester utasítsa az adóhivatalt az önként befizetendő adók elfogadására.**

Puky Gyula főispán ma reggel közölte Tisza törvénytelen rendeletét a polgármesterrel.

Mint illetékes helyről értesülünk, Kovács József polgármester a rendelet vétele után átírt Puky főispánhoz, hogy a törvény értelmében **3 napon belől rendkívüli közgyűlést hívjon egybe**, ahol bemutatják Tisza erőszakos és törvénytelen rendeletét.

A rendkívüli közgyűlést meg e hét folyamán megtartják.

Hisszük, hogy a közgyűlés ragaszkodik ezúttal is előbbi határozatához és a legerélyesebben visszautasítja a törvénytelen rendeletet és megtagadja az abban foglaltak végrehajtását.

Hány választó van a megyében.

Az 1904-ik évi képviselőválasztók.

nov. 10.

A jövő évi képviselő választók névjegyzéke, — miután az ellen a Kuriához sem lehet már fellebbezni; az erre törvény szerűleg megszabott határidő lejárván, most már végleges s e szerint fognak megejtetni a legközelebbi választások, miután aligha mulik el a jövő a házfelosztás nélkül.

E szerint a nánási kerületben van: Nánáson 1534, Dorogra 773, Hadházon 656, Sámsonban 210, Tégláson 103, összesen 3286 választó.

A Szoboszló kerületben van: H. Szoboszlón 1831, B. Ujvároson 258, Alsó és felső Zonán 40, H. Szováton 247, V.-Pércsen 269, M.-Pércsen 108, összesen tehát 2753 választó.

A nádudvari kerületben van: Nádudvaron 300, Egyeken 159, T.-Csegén 97, Földesen 488, Kabán 524, Tetőtlenen 133, P.-Ladányban 492, összesen 2193 választó.

H. Bószörmény külön választ közel 3000 választóva.

Nagy betörés

történt Nagyváradon, mint a debreczeni rendőrségnek ma reggel táviratilag jelentettek. Vitan Árpád ottani ékszerészek 2000 korona értékű ékszerét vitték el a betörők s 3 protestáns sorsjegyet, mely talán a legkönnyebben nyomra vezethető, miután hátulsó oldalára a sorsjegyeknek, Zoli, Arpi, és Lackó nevek vannak írva. Miután nem lehetetlen, hogy a betörő Debreczenbe szökött a mi rendőrségünk is nyomoz utána.

A nőegylet gyűlése.

A „Debreczeni Jótékony Nőegylet” f. évi nov. hó 15 en délután 3 órahó a nőipariskola nagytermében választmányi ülést tart a következő tárgysorozattal: Mulatság rendezése és folyó ügyek. A választmány szíves megjelenését kérem. Veressné Szathmáry Teréz, nőegyleti einök.

Mozgalom a tisztviselők fizetésrendezése ügyében.

Az állami tisztviselők országos egyesületének központi választmánya ma f. hó 10-én tartja első ülését a fizetés rendezés tárgyában, melyre a központi választmány-

nak vidéki tagjai is meg vannak hívva. Városunkból Kazinczy Gábor debreczeni-hajdumegyei kör elnöke a czézből Budapestre utazott. A debreczen — hajdumegyei kör választmánya pedig f. hó 12 en tart ülést, hogy megbeszélje a további teendőket a fizetés rendezés jelenlegi állapotáról.

Az új bor.

Kiforrt az új bor, mely ugyancsak itatja magát, de aztán igen könnyen le is veszi az embert a lábáról. A tegnapi vásárnap rendőrségi történeteinek is az új bor adta meg az izét. Több kocsmában volt nagy verekedés, így Kovács Sandor kömüvessegéd a Salétrom sor 4. sz. alatt a házigazdát verte el, ráadásul pedig a közbelépő rendőrt is elpáholta. Török János kömüves segéd pedig Tóth András nevű társát verte össze úgy, hogy kikellert szállítani a közkórházban.

Hajdúvármegye virilistái.

Hajdúvármegye legtöbb adót fizetőinek névsorát a jövő évre meg újévig össze kell állítani. Az egyes adóhivatalok már beküdték a névsor alapjául szolgáló adókimutatókat, melyeknek alapján a megye igazoló választmánya e hó 16-án tartandó ülésében állítja össze az ideiglenes névjegyzéket.

Halálozás.

Mely fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett testvérünk, anyosom-sógornő, nagynénk és áldott emlékü jó rokon özv. Ivánka Mihályné, született Otó Johanna asszony f. hó 9-én esteli 5 órakor, életének 69-ik, özvegyiségének 8-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt. A drága halott hült tetemeit f. hó 11-en d. u. 2 órakor fognak Késés-u 71-ik sz. házában a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni, és a Szent-Anna-utcai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 12-én d. e. 9 órakor fog az egek Urának bemutatni. A gyászoló család. A temetést Dankó M. tem. int. rendezi.

Tisztviselők Tisza ellen.

A tisztviselők körében mindenütt óriási elkeseredést keltett az a hír, hogy Tisza István gróf miniszterelnök visszavonta a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló javaslatot. Nagyváradon a tisztviselők határozott állást foglaltak az új kormány ellen és mozgalmat indítanak a miniszterelnök programjával szemben. A mozgalom vezetője Bary József kir. tablabíró tanácskozással hívja össze a nagyváradi tisztviselőket. Az értekezletet legközelebbi napokban fogják megtartani.

Zárlat.

Nádudvar községben a ragados száj- és körömfájás kiütvén, hatósági zárlat alá vétetett.

Egy gazember jubileuma.

Grósz Menyhért, a kiről már többször volt szó a rendőrségi kronikákban, megülhetné lopási eseteinek 25-ik jubileumát. Sőt a kir. ügyészség börtönőreinek asszisztálása mellett már üli is. Ma tárgyalta ugyanis a debreczeni rendőrség 25-ik lopási esetet, Grósz halmozva lopott s ezért a halmozásért, mely még a löversenyeken is rendszeresen megbosszulta magát, valószínűleg jubileumát nagyon sokáig fogja — ülni.

Hardegg gróf. ékszerai.

Szombati számunkban megírtuk, hogy a debreczeni törvényszék Ilyés István bérkocsist, ki Kardegg gróf ékszerait megta-
a törvényszék jogtalan elsajátítás vétsége miatt elítélte. A sajtóhiba ördöge súlyos büntetéssel súlytotta Ilyést, mert 4 hónapot hozott napvilagra a lapban, holott a törvényszék csak 1 hónapi fogházra ítélte Ilyést.

Olvasóink figyelmébe

ajánljuk, hogy színehagyott, avagy pecsétes, elpiszkolódott ruhákat olcsó árak mellett Koncz József-nél festtessek és tisztíttassák. Főüzlet Batthányi-u. 2. sz. a. Műhely Vár-u. 7 sz. zenede során.

Igyunk

Avasujfalusi Oroszlan természetes égvényes savanya gyógyvizet, üvegenként 12 lit. Kapható kizárólag a Schwarz-féle dohányüzsdében. Piacz u. 29.

T á v i r a t o k.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, nov. 10.

A mai képviselőházi ülés a bizottsági tagok megválasztásával vette kezdetét.

Ezután **Vlad Aurél** védi a nemzetiségek törekvéseit, a melyeket jogosnak tart. Kimondja, hogy a tüzzel vassal való magyarosítás nem válik hasznára a hazának.

Közbekialtások a jobb oldalról: Miért nem mondja a **magyar hazának!**?

Rátkay László: Bezzeg mikor katonai kérdésekről van szó akkor nem hangoztatják a magyar hazát. (Helyeslés a szélsőbaloldalom.)

Weszelovszky többször közbeszól, a miért a következő szónok **Hock János** kritizálja Weszelovszky ténykedését.

Weszelovszky újra közbeszól valamit, a mire nagy zaj támad.

Olay: **Hogy mer úgy beszélni halgasson mert kidobjuk. Szemtelen!**

Hentaller Lajos: Ugy beszél Weszelovszky, mint egy részeg tót.

Uray: Igen delirium trémensben van.

Elnök megintti Weszelovszkyt a magyar alkotmányt sértő kifejezéseiről.

Érdekes, hogy Aponyi Albert gróf megjelent az ülésen s felakart szólalni a közös jelvények ellen, azonban **Plósz Sándor** és **Szentiványi Árpád** lebeszéltek szándékáról.

Tisza — módosít.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, nov. 10.

Tisza István tegnap azt mondta, hogy a közös ügyek kezelését érintő törvényt hasztalan hoz a magyar parlament és hiába szentesít a király, annak csak formai értéke van, hatályba csak akkor léphet, ha ahhoz Ausztria is hozzájárul.

Ez a kijelentése nagy felháborodást keltett s ebben az ügyben ma minisztertanács is volt, a melyen elhatározták, hogy **Tisza** holnap módosítani fogja kifejezését.

Mikor lesznek a sorozások.

— Sorozás a megyében és Debreczenben. —

Az új honvédelmi miniszter kiadta a rendeletet a törvényhatóságoknak, hogy november 23-ikától kezdve tüzzék ki az ujjorozásra a határidőt.

Aligha lesz ugyan a dologból valami, de azért a sorozás határnapjait mégis megállapították nálunk és pedig a következőkben.

A hajduszoboszlói járás soroz és pedig,

Kaba nov. 27, 28, 30 decz. 1. és 2. Szoboszló deczembe 4 és 5-én.

A hajduböszörményi járás soroz és pedig deczember 1, 2, 3, 4, 5, 7 napjain.

A hajdunánási járás soroz deczember 22 és 23-án.

A központi járásban soroz:

Debreczen deczember hó 9, 10, 11, 12, 14 napjain.

B. Ujvároson deczember 16, 17, 18 19 napjain.

Hogy azután lesz e valami a sorozásból tényleg, az majd elvállik.

SZINHÁZ.

Műsor:

Nov. 10. kedd: Herbelin papa, bohózat. B. bérlet.

Nov. 11. szerda: Herbelin papa, bohózat C. bérlet.

Nov. 12. csütörtök: Herbelin papa, bohózat. A bérlet.

Nov. 13. péntek: Bob herczeg, daljáték B. bérlet.

Nov. 14. szombat: Othello szomorú játék C bérlet.

Nov. 15. vasárnap délután: Mongodin ur felesége, bohózat, este Tavasz, daljáték. Először.

Szini előadások kezdete. Mától kezdve a debreczeni színházban az előadások 7 órakor kezdődnek, kivéve a vasárnapot, a mikor mindenkor 1/2 8 órakor kezdődik az előadás.

Othello. Szombaton este ünnepe lesz a debreczeni színháznak, Shakespeare egyik műremeké Othello kerül színre a czimszerepben Klenovics Györggyel. A többi szerepeket a drámai társulat legkiválóbb tagjai játsszák,

Tavasz. Strausz József Tavasz című operettje azokat a szép időket fogja visszavárasolni a színpadra, a mikor még igazi hamisítatlan művészetet keresett a közönség a zenében. Gyönyörű, bájos muzsikája van a Tavasznak, a melyre nagyban készül a színtársulat s már egy hét óta folynak a próbák a darabból Makó Lajos személyes vezetése mellett. Az előadásokban, melyeknek bizonyára hosszú sorozata vasárnap kezdődik R. Réthy Laurával és Felhő Rózsival együtt részt vesz az egész operett személyzet.

Karcolatok.

(H. I.) A kis Tisza Mária Terézia fegyverével dolgozik az országban. Karján a vég elgyengülésben szenvedő Ausztriával, simogatja az ellenzékét, legyen szives megengedni az operációt, hadd csapoljanak a magyar nemzetből egy kis eleven vért a szegény, árva csecsemőbe. Hiszen nekünk van vérünk elég s már a keresztyéni szeretet is arra tanít, hogy könyörüljünk a nyomorultakon. Hanem most már más időket élünk, mint 160 évvel ezelőtt s nincs az a kálvinista jezsuita ékesszólás a világon, amely elfelejtetné velünk, hogy kötve kell hinni a kormánynek!

Azt mondják a befentesek, hogy az új kormányelnök programját a békületlenység szelleme vezeti. Legjobban élvezik ezt az állami tisztviselők, akiknek fizetésjavítását bizonytalan időre elodázta csupa hálából azért, mert az apját megbuktattak annak idején Nagyváradon. Hja, a magyar állam pénze nem arra való, hogy rebelleket neveljünk belőle!

Hazafias lelkesedéssel jegyezzük föl azt az örömhírt, a mi most érkezett Bécsből. Andrassy Dénes gróf, mellékesen magyar főúr, bécsi palotáját árvaház czéljaira az osztrák fővárosnak hagyományozá. No, mert Magyarország olyan boldog ország, hogy nincsenek árva gyermekei, azt diktálja tehát a keresztyén moralitás, hogy az osztrák árvákat ruházzuk föl. Mert a Lajthán túl sok az árva, nagyon sok; köztük legárvább a kétfejű sas, mely a jószívű hagyományozónak fényeskedik az örök világosság helyett.

Pavlovics Ljubomir, a szerb nemzeti képviselő, becsületszavára fogadta, hogy lemond a mandátumról, ha elmarasztalja őt a Kuria is a magyar himnusz gyalázó cselekedetéért. Az elmarasztalás megtörtént s a jeles férfiú — perujtással el. Ugy látszik, löbbit nyom a lathban a mandátum, mint a becsületszó; mert amaz esengő pénzébe került, emerre pedig már senki sem ad semmit.

Az új honvédelmi miniszter is megkezdte már működését. Utasította a törvényhatóságokat, hogy a változott politikai viszonyokra való tekintettel intézkedjenek akként, hogy a sorozás nov. 23. decz. 23. közti időszakban megtartható lehessen. Változott politikai viszonyok? Mig ott látjuk a kaszárnyákon és lobogókon az osztrák telhetetlenség jelképét, a kétfejű sást, mig halljuk a vértanuinakra emlékeztető gotterhaltét, államiságunk tagadását, a német vezényszót: addig nem változnak nálunk a politikai viszonyok, csak a — miniszterek.

A szegény török szuitán ellen flotta-demonstráció készül. Muszkaország meg Ausztria rendezik ellene a diszfelvonulást, a miért nem akarja életbe léptetni a maczedón reformokat. No, mert Európának ez a két állama ez, melyben minden a legtökéletesebb, a hol nem kell semmi reform, tehát legjobban ráérnek a más háza előtt söpörgetni. Pedig vannak, akik azt mondják, hogy alig látszanak ki a magok szeméjéből.

Szerencsétlenség a fővárosban.

Az Orczy-ház beomlása.

Budapesten a Károly-köruton levő Orczy-ház tegnap délután összeomlott. Szerencsére a katasztrófa nem olyan nagy arányú, mint hitték, mert a ház udvari homlokzatának egy része omlott csak össze.

A katasztrófa délután négy órakor történt, amikor is az említett épületrész olyan óriási dördüléssel, mintha tíz ágyut sütöttek volna el, összeomlott.

Az említett épületrészben három lakás volt: Hodossy Imre országgyűlési képviselő, továbbá Maybaum Henriké, akinek a házban dohanytőzsdéje van és Schlesinger vendéglős. Az udvar rémséges pusztulás képét mutatja, óriási porfelhő kavargog a romok felett és korhadt gerendák egész tömege látszik ki a romokból, mely világosan mutatja a katasztrófa okait.

A mentési munkálatok folyamathban vannak, de még nem tudhatni, hogy kik estek áldozatul. Eddig egy kis leányt mentettek ki a romokból, kit kórházba szállítottak. A Károly-körutat a katonaság, rendőrség tartja megszállva. A szerencsétlenség színhelyén óriási néptömeg van jelen.

Hodossy a szerencsétlenség pillanatában inasával együtt otthon volt. Az ő lakreszének egy szobája és egy előszobája omlott össze, azonban sem neki, sem inasának semmi baja sem történt.

A Schlesinger-féle vendéglőnek egy pinezére hiányzik, de nem tudni, hogy szerencsétlenül járt-e. Sebestyén Ágnes nevű cselédleány a szerencsétlenség pillanatában a folyosón volt, de még idejekorán megmenekült.

Az összedőlt épületrészt éppen tegnap kezdték javítani.

A hajdumegyei méhész egyesület alakuló közgyűlése.

nov. 10.

Nagy érdeklődés mellett folyt le vasárnap délután a hajdumegyei méhész egyesület alakuló közgyűlése a Bika szálló kistermében. A méhész gazdák körében rég nélkülözött egyesület a tegnapi nap folyamán megalakult, hogy a vidéken a méhészettel foglalkozó gazda közönség körében a mai okszerű méhészetet meggyökeresítse, melylyel hazánknak egyik nagy jelentőséggel bíró ősi foglalkozását, a mézkereskedelmet jelentékenyen emelni fogja.

A közgyűlésről a következő tudósítást vettük.

Maurer Emil, mint aki az egyesület létesítésében tevékeny munkásságot fejtett ki vasárnap délután három órakor nyitotta meg a gyűlést. Örömet fejezte ki a felett, hogy reményét, fáradozását igen szép siker koronázta, amennyiben a múlt hóban

HRABÉCZY ANTAL

fehérenemű, gőzmosó és vasaló intézete

MEGNYILT Széchenyi-utca 42-ik sz. a.

megtartott értekezlet óta igen nagyszámu új tag jelentkezett kötelékébe való belépésre. Szükségét látja ennek folytán az egyesületi alapszabályt felolvasni, hogy amíg az a földmivelésügyi miniszteriumtól, hová jóváhagyás végett már felterjesztett — leérkezik, tudomást szerezzenek annak egyes pontjairól.

Egyhangulag választották meg: elnök Maurer Emil debreczeni földbirtokos, alelnökök Nemes Zoltán, Hartstein Kálmán, első titkár Csiszéri Nagy Sámuel, második titkár Czeizing Lajos, ügyész dr. Vásárhelyi Zoltán, pénztárnok Borzsovay Jenő. Számvizsgáló bizottságba választották Trázy G., Zih Kálmán és Megyeri Gábor.

Választmányi tagok választották helybeliek és vidékiek.

Helybeliek: Kirvai László, Monojlovics Ferenc, Kubinyi János, Barcza Barna, Kondor Kálmán, Szük Antal, Szilágyi Sándor, Viski Sándor, Cziczó Lajos.

Vidékiek: Toronyi J., Sebők J., Turján P., Téglás, Sallai J. Hajduhadház, Kiss L. Macs. Padrah N. Szoboszló, Kühne F. Budapest. Román F. H.-Sz. György, Mórász S., Kovassy F. Ebes.

A megejtett választás után elnök előterjeszti, hogy miután a méhészet a közéletben a mezőgazdasággal rokoni összeköttetést képez, javasolja, miszerint az egyesület a hajdumegyei gazdasági egyesületbe rendes tagként lépjen be, amit a közgyűlés a legnagyobb örömmel fogadott el. Köszönettel vette tudomásul a közgyűlés az első titkár indítványát is, mely szerint amíg az egyesület anyagilag gyarapodni fog, saját hazában egy szobát az egyesület részére felajánl.

Szóvá tételt a helybeli méhészek által beszerzendő olcsóbb méhészeti kellekek, kaptárok, mezpegetők, mézbödönök stb. kérdésének megoldása is, melyre nézve több előnyös ajánlatok tétettek.

Hosszas vita tárgyat képezte a Debreczenben felállítandó méhészeti telep létesítése, valamint a méhlegelők javítására, a mézelő növények minél szélesebb körben leendő terjesztésére, mely az okszerű méhészet terén ma a legfontosabb főfeladatot képezi.

A gyűlés a késő esti órákban oszlott szét az új tisztikar éljenzése mellett.

Panama.

A praktikus amerikaiak jól oldották meg a Panama-csatorna kérdését. Miután Columbia parlamentje nem adta beleegyezését a Panama-csatorna szerződéshez, az Egyesült-Államok felbátorították a Kis Panama köztársaságot, hogy szakadjon el Columbiától, hogy azután vele kössék meg a szerződést. A tric sikerült és az új államalakulásról a következőket jelentik:

Elnök: Titkár, titkár . . . Hol van a titkár?

Titkár: Itt vagyok. Mi kell?

Elnök: Hogy áll az ország?

Titkár: Jól, nagyon jól. Szaporodunk. Dienes is itt van már.

Elnök: Ah, Dienes. Tudtam, hogy az édes nem marad el. S Kecskeméti?

Titkár: Már jön. Csupán Böhmért sürgönyöztünk hiába. Most más dolga van Aradon. Ugy áll szegény, hogy legalább öt esztendő ül.

Elnök: No, jól van. Velük is meg lehetünk elégedve. S Sima?

Titkár: Ah, Sima! Sima! Hegyi

Antal! Rájuk is kell gondolnunk. Még ma elküldöm nekik a sürgönyt és az utiköltiséget.

Elnök: Akkor kérem kiállíthatjuk a kinevezési okmányokat. Dienes az pénzügyminiszter lesz.

Titkár: Nagyon szép. De hol a pénz?

Elnök: Az is lesz. Majd kitalálunk valami csatornát . . . Sima az tankerületi főigazgató lesz.

Titkár: Tessék? Hiszen itt nincstan?

Elnök: Tudom, lelkem. De hát csak nem adunk Simának olyan állást, ahol doigozni lehet. Hegyi az püspök lesz. A mellett rábizzuk a fővámvivatalt és patikajogot kap.

Titkár: S Kecskeméti?

Elnök: Kecskeméti. Az adópénztáros.

Titkár: Igen, kérem alássan. Csak az a féltő, hogy sikkasztani találnak ezek az urak. Különösen az a Kecskeméti . . .

Elnök: Ne féljen, barátom. Szeretném én látni azt az embert, aki én utánam sikkaszt. Ahol én vagyok az elnök, ott más nem sikkaszt. Hanem izé, nem lehetne valahogy Humbertné megcserezniük?

Titkár: Fényes, Elnök ur, ha nem lenne olyan bagószagu, rögtön megcsokolnám . . . De mit csináljunk vele?

Elnök: Mit? Ő lenne a rabsegélyző egyesület védnöke . . . Hanem, izé, titkár, van pénze a sürgönyökre?

Titkár: Van.

Elnök: Hol vette?

Titkár: Eladtam a hadihajókat.

Elnök: Ne mondja? Hiszen én tegnap zálogba csaptam mindet.

Titkár: Nos? Hát maga azt hiszi, hogy zálogzedulákat nem vesznek?

Elnök: Hiszen itt van mind a zsebben.

Titkár: Szeretném én látni azt a zálogzedulát, amit én nem hamisítok.

Elnök: (A nyakába borul) Titkár. Nem: főtitkár. Édes. Magának adom a „Panama gyöngye” érdemrendet a gyémántokkal.

Titkár: Hol vannak a gyémántok?

Elnök: Majd elcsaklizza azt maga valahogy a zálogháztól . . .

Titkár: Nem lehet. Tegnap bennjártam felülvizsgálni és kieserltem a gyémántot. Üveget tettem a helyébe.

Elnök: Nos? És? Hol a gyémánt?

Titkár: Kis hamis. Hiszen, amit már maga zálogba csapott, az is üveg volt.

Tallér.

Lelőtte a menyét.

Egy aggastyán merénylete.

Saját tudósítónktól.

Fehér haju, törődött öreg ember jelentkezett tegnap délelőtt a szegedi kir. ügyészségnél.

Elmondta, hogy nagy bűn terheli a lelkét. Tegnap reggel orozva lelőtte fiának a feleségét, aki most élet-halál között lebeg.

A megtört embert a kir. alügyész elé vezették, aki előtt elmondotta a merénylet történetét.

A lővöldöző aggastyánt Tapodi Istvának hívják, 80 esztendő, dorosmai földműves. Tegnap reggel 7 órakor gyilkos szándékkal hatulról lelőtte menyét: Tapodi Viktóriát. Arra kérdésre, hogy miért követte el a véres cselekedetet, ezt felelte a galamb-ösz ember:

— Mert éhezettek, könyörgöm alássan.

Elmondta hogy a fia meg a menyé erővel ki akarta turni a vagyonból. Együtt lakott velük, s azt mondotta, hogy halála után az egész kis vagyont rájuk hagyja.

Ugy látszik azonban, hogy a házastársak nem győzték bevárni, míg az öreg örök alomra hunyja le szemeit, hanem már is kivánták a vagyont. E végből mindent megkísérlettek, hogy Tapodit kiullázhassák a birtokából.

Az ősz ember állítása szerint gondnokság alá is akarta helyeztetni a menyé, Ezt ez évi július havában akarta megenni. de nem sikerült neki. Akkor elhatározta, hogy kivégzi az asszonyt. Azóta gyakran megpróbálta a merénylet keresztülvitelét, de meghiusult a terve. Az asszony pedig egyre gonoszabbul bánt vele. Gyakran napokig se adott neki enni, úgy hogy az öreg ember valósággal éhezett.

Nagy elkéséredésében tegnapelőtt egy hatlövetű revolvért vásárolt, abból a czélból, hogy agyonlője vele menyét. Tegnap reggel kileste, amikor egyedül volt az udvaron és hátulról egyszer rálőtt. A golyó a lapocza alatt furódott az asszony testébe, aminek következtében a menyé eszméletlenül rogyott össze. Ő egyenesen az ügyészséghez ment, hogy jelentkezék.

A merénylő öreget letartóztatták.

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen” tavrati tudósítása.

Nov. 10.

Keszaru : csendes.

Buza áprilisra	7.75—7.76
Rozs	6.65—6.66
Zab	5.48—5.50
Tengeri májusra	5.29—5.30

SZINLAP.

Ma, kedden, bérlet 35-ik szám „B”

Herbelin papa.

Bohózat.

Kezdeté 7 órakor.

Holnap, szerdánbérlet, 37-ik szám „C”

ugyanaz

Nyilttér.

Egy hozzánk érkezett levél így hangzik:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak csász. és kir. udvari szállító Neunkirchen Alsó-Ausztria Piesting.

Tisztelettel felkérem, sziveskedjék 2 csomag Wilhelm-féle autiartikus és autireumatikus vértisztító teát postautánvét mellett küldeni. Többen, kik hozzám jönnek, szólnak, hogy részükre is gondoskodjam ily tea beszerzéséről. Köszönetet mondok önnek a csodaszertől s kívánom, hogy az isten fizesse meg ezt önnek. Én tudom, hogy ez részemre a legjobb orvosság.

Ismétlten köszönetet mondok a jó orvosságáért, mert tudom, hogy e télen 3 hónapig feküdtem és az ön csodahatásu teája engemet kigyógyított. Én szeretném, ha minden beteg ember e csodahatásu teát bevenné.

Teljes tisztelettel Steiner Mátyás.

Kapható Franz Wilhelm. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.

1 csomag 2 kor. 1 posta csomag 13 dohoz 24 kor. bérmentesen Magyarország minden állomására. Raktár Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárakban.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, kistemplom bazar.

Ujjonnan átalakított divatáruház.

„Menyasszonyi KELENGYE.“

Vászon, Készfehérnemű.

„Külön szőnyeg osztály.“

Ágy- és Asztalterítők, Fügönyök, Bn-torszövetek, Cocus lábtörölők, Flaneltakarók, Lópokróczok.

Linoleum.

Olcsó, szabott árak!

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Telefon 255.

Gipsz és cement raktár Stegmüller Árpádnál

Kölcsey utca 3.

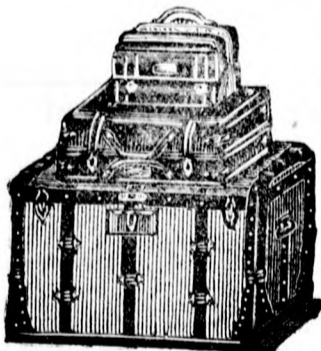
„Az őszi és téli időnyben gipszszel még 10 fok hidegben is lehet vakolni, úgy szinte lassan kötő gipszszel falazásokat végezni. Használata nem drágább, mint a fehér mésze.“

Alabástrom gipsz,
Stukator gipsz,
Cement vagy lassan kötő gipsz

zsák számmra igen olcsó áron kapható.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Uj bőröndgyártó műhely

főtrafik udvar.

Készít és rak-
táron tart min-
denféle nagy-
ságu és alaku-
kézi és uti

bőröndöket,
pénz és
szivar-
tárczákat,
bőrtáskát
és utazó
koffereket

a legjutányosabb árak mellett.

Minbenféle e szakmába vágó javításokat pontosan és olcsón elvállalok.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek

Szives pártfogást kér tisztelettel

KLEIN J. bőröndös
DEBRECZEN, Piacz-utca 26., főtrafik udvar.

Azonnal elfoglalható.

Egy négyszobás tiszt lakás és mellékhelyiségek, földszint az udvarban. A tiszta udvaron mosóház s jó vizű kut.

Értekezhetni Kossuth-utca 26. a ház mesternével.

Boros Testvérek nődivat áruházába remek őszi divatkelmék és téli czikkek óriási választékban megérkeztek. Meglepő olcsó árak.

Czimzéseket, német, magyar fordítást és más hasonló otthon elvégezhető írásbeli munkálatokat teljesít egy, e téren szakavatottt egyén. Szives megkeresések e lap kiadóhivatalába kéretnek, „German Hongrie“ czimen.

BERENDEZÉS MOTORERŐ ÜZEMRE.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

**nagyobb szabásu
könyvnyomdánkat**

ujabban rendkívüli meretekben kibővítettük.

Felállítottunk egy nagy Wörner-féle 4 hengeres gyorsajtót, légszesz motort. azonkívül temérdek ujabb divatu betűket szereztünk be, úgy hogy most már 3 nagy gyorsajtónk

motorerő üzemre

működik.

Könyvnyomdánk, mely ezen páratlan átalakítások következtében igazi látványosság számba megy és rendkívüli felszerelésével bármilyen nagy és kényes igényeknek is megfelel, sőt motorerő üzemünknel fogva

olyan olcsón dolgozhatunk,

hogy a versenyt velünk senki fel nem veheti.

Telepünk megtekintése bárkinek szivesen megengedtetik.

Saját papirraktár.

Bármily csekély próbamunkát hálával fogadunk és megrendeléseknél igyekeztünk gondos, szép és tiszta munkával szállító képességünket bebizonyítani.

Debreczen Piacz-utca 49. II-ik udvar.

Teljes tisztelettel.

Üzleti könyvek
gyári raktára.

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdája.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadított a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadít a betegségtől kitűnően ható szereit által.

A Jurisics-féle Pakrácz cseppek oly csodaszerű balzsam, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a **Jurisics-féle Pakrácz cseppek** oly előnyvel bírnak, hogy minden baj ellen használhatók és mindig csodaszerű hatással van.

A Jurisics-féle Pakrácz cseppek legbiztosabban gyógyítják a gyomorbajt és székrekedést, gyomorgöreszt, rendetlen székürülést, é vágytalanságot, aranyeres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorégést, felbűffögést, sápkórt, szédülést és mindenféle gyomorkatarust, de a legfényesebb sikerrel alkalmaztatik külsőleg is, nevezetesen dagاناتok, égési sebek, szagutás és köszvényes bántalmaknál, mert ahol semmiféle szer nem használt, ott a **Jurisics-féle Pakrácz cseppek** már rövid

használat után nemesak enyhítést, de gyógyulást hozott. Ezt számtalan hálanyilatkozat minden országból bizonyítja. A Jurisics-féle Pakrácz cseppek megrendelhetők közvetlenül **Jurisics Péter** Pakráczon részétől **403 sz.**

Árak hálányilatkozattal, láda és postaköltséggel:

12 üveg kor. 5.—	36 üveg kor. 12.40	Minden 12 üv. után 1 üv. Pak- 24 " " .60 48 " " 16.—
------------------	--------------------	---

rácz cseppek ráadásul ingyen
Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyílás,
influenza és hurut ellen felülmulthatlan szer a **Jurisics-féle Szlavoniai Növénynedv**. Ára 2 üv. kor. 3.40, 4 üv. 5.80, 6 üv. 8.20.
Hideglelés és láz ellen kitűnő szer a „**Febri Fugo**“, mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. Ára 2 üveg kor. 4.20, 4 üv. k. 7.— 6 üv. k. 10.
Szlavoniai növénynedvből és „**Febri Fugo**“ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg Pakrácz cseppeket ingyen kapunk.

Jelszavam: **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!**

Főraktár Budapestben:

Török József gyógytárában Király-utca 12.

Vidmarics Péter magyarázza a Pakrácz cseppek csodaszerű hatását.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostávu szemben.